

Szerencsi Járásbíróság
2.P.20.399/2021/13. szám

A Szerencsi Járásbíróság [REDACTED] kamarai jogtanácsos által képviselt **Defactoring Zrt.** (1122 Budapest, Ráth György u. 56. szám alatti székhelyű) felperesnek – dr. Nyulászi Márk (3525 Miskolc, Jókai u. 10-16. I/129. szám alatti székhelyű) ügyvéd által képviselt (..... szám alatti lakos) I. rendű és a [REDACTED] Iroda (ügyintéző: [REDACTED] szám alatti székhelyű) által képviselt **ERSTE Bank Hungary Zrt.** (1138 Budapest, Népfürdő u. 24-26. szám alatti székhelyű) II. rendű alperesek ellen szerződés teljesítése iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek Ft (azaz: forint) perköltséget.

Ezen ítélet ellen a kézbesítésétől számított 15 (tizenöt) napon belül a Miskolci Törvényszéknek címzett, de a Szerencsi Járásbíróságon benyújtható fellebbezésnek van helye.

A bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, azonban a felek bármelyike tárgyalás tartását kérheti. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésében kell előterjesztenie.

I n d o k o l á s

[1] A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az alábbiakat állapította meg:

[2] A felperes és a II. rendű alperes jogelődje, az ERSTE Lízing Autófinanszírozási Zrt. és az I. rendű alperes 2006. február 24. napján 3.326.400 Ft összegű összegre vonatkozó kölcsönszerződést kötött 10 év időtartamra. Az I. rendű alperes kötelezettséget vállalt a szerződésben arra, hogy az első törlesztőrészletet (38.475 Ft) önrész formájában megfizeti, a további fennálló követelést 120 db változó összegű törlesztőrészlet formájában fizeti meg, a szerződés mellékletét képező fizetési ütemezésnek megfelelően. A kölcsönszerződésben 7,27 % THM, 6,9 % induló kamatláb került kikötésre, devizanemként svájci frankot tüntettek fel a szerződő felek. A kölcsönszerződés részét képezte az Általános Szerződési Feltételek, valamint a Fizetési ütemezés, illetőleg az Üzletszabályzat is, amelyet az alperes aláírt, átvett, azt magára nézve kötelezőnek ismerte el. A kölcsönszerződés 10. pontjának negyedik mondata rögzítette azt is, hogy az alperes a hitel esetleges árfolyamkockázatáról szóló tájékoztatást megértette, azt tudomásul vette.

- [3] A felperes és II. rendű alperes jogelődje 2015. április 20. napján, a 2014. évi XL törvény alapján elkészítette az elszámolást, és az I. rendű alperessel szemben tisztességtelenül felszámított összeget 74.294 Ft-ban állapította meg, melyet az I. rendű alperes tartozásából levont. Az I. rendű alperes tartozását így 2015. február 1. fordulónappal lejárt tartozásként 39.428 Ft-ban, nem lejárt tőketartozásként 3.957,24 CHF-ban állapította meg. Az elszámolással szemben az I. rendű alperes kifogással nem élt. Utóbb a felperesi és II. rendű alperesi jogelőd forintosította az I. rendű alperes tartozását azzal, hogy 2015. december 2-i fordulónappal a tartozás 947.779 Ft-ban került megállapításra, mely összeg 875.252 Ft le nem járt tartozásból és további 94.690 Ft havi díj elmaradásból, valamint 5.303 Ft egyéb követelésből tevődött össze, csökkentve a forintosítás következtében 22.163 Ft-tal. Az I. rendű alperesnek az új fizetési ütemezés szerint a tartozását 2015. december 15-től 2017. október 15. napjáig havi 37.581 Ft összegben kellett volna megfizetnie. Az I. rendű alperes a forintosításból eredő szerződésmódosítást tudomásul vette, fizetési kötelezettségének részben tett eleget, emiatt a felperesi és II. rendű alperesi jogelőd a kölcsönszerződést 2016. augusztus 3. napján azonnali hatállyal felmondta, esedékessé téve a hátralékos tartozás egyösszegű megfizetését. Az I. rendű alperesnek a felmondás napján – a felperes számítása szerint – mindösszesen 924.480 Ft tartozása állt fenn. A felperesi és a II. rendű alperesi jogelődtől a felperes 2016. december 8. napján engedményezés útján a követelést és járulékait megszerezte.
- [4] A felperes a korábbiakban keresetet terjesztett elő a fizetési meghagyásos eljárásból perré alakult P.20595/2018. számú eljárásban, és kérte, hogy kötelezze a bíróság az I. rendű alperest a fenti szerződésből eredő fizetési kötelezettség címén 888.445 Ft tőke, és ezen tőkeösszeg után 2016. december 1. napjától a kifizetés napjáig számított, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamat megfizetésére. Az I. rendű alperes azon eljárásban, a felperesi keresettel szemben érdemi ellenkérelmet terjesztett elő az akkori elsőfokú eljárásban benyújtott fellebbezésében. A másodfokú eljárásban hivatkozott rá, hogy az árfolyamkockázatról nem kapott tájékoztatást a felperesi jogelődtől, ezért megítélése szerint tisztességtelen az, hogy az árfolyamváltozást teljes egészében rá akarja terhelni a felperes. A Miskolci Törvényszék 2.Pf.21.359/2018/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság határozatát hatályon kívül helyezte, és új határozat meghozatalára utasította. A megismételt eljárásban a Szerencsi Járásbíróság 1.P.20.530/2019/20. számú ítéletével a felperes keresetét arra hivatkozással utasította el, hogy az árfolyamkockázat viselése az alperes ellenszolgáltatásának mértékét alapvetően lényegesen és jelentősen befolyásoló elem, az erre vonatkozó kikötések tisztességtelenek voltak, így a szerződés teljes egészében érvénytelen. A Szerencsi Járásbíróság ezen ítéletét a Miskolci Törvényszék 2020. november 17. napján kelt, 2.Pf.21.072/2020/4. számú ítéletével helyben hagyta.
- [5] Jelen eljárásban a fizetési meghagyásos eljárásból alakult perben a felperes keresetet indított az I. rendű alperes ellen és keresetével kérte, hogy a bíróság a kölcsönszerződést a Ptk. 237.§ (2) bek. alapján nyilvánítsa érvényessé akként, hogy a kirovó pénznemmé a forint válik, és az ügyleti kamat az irányadó forintkamat szerződéskori értékének kamatfelárral növelt mértékével egyenlő azzal, hogy az induló éves ügyleti kamatláb mértéke 12,08 %, és az alperest 888.445 Ft tőke, a tőke összege után 2016. december 9. napjától a Ptk. 301.§ (1) bek. szerint törvényes késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére kötelezze.

- [6] Az I. rendű alperes a felperes keresetének elutasítását kérte. Részben arra hivatkozott, hogy a felperest, mint engedményest az engedményezési szerződés alapján nem illeti meg az alakító jog, így nem kérheti a szerződés érvényessé nyilvánítását és a jogkövetkezmények levonását, egyebekben pedig a felperes által kért módon a szerződés nem nyilvánítható érvényessé. Az I. rendű alperes állítása szerint az érvényessé nyilvánítás tartalma hiányosan került előterjesztésre, illetőleg a felperes által megjelölt 12,08 %-os ügyleti kamatmértékkel nem is lehet a szerződést érvényessé nyilvánítani, mivel a felperesi petitumnak helyt adást esetében változatlanul a szerződésben szerepelne annak 7,27 %-os mértékű teljes hiteldíj-mutatója.
- [7] Utóbb a felperes II. rendű alperesként perbe vonta az engedményezés folytán jogelődjévé vált ERSTE Bank Hungary Zrt-t, akivel szemben a kereseti kérelme tūrésére irányuló keresetet terjesztett elő, majd pedig a II. rendű alperes és a felperes 2022. április 4. napján jogátruházási szerződést kötött, mely jogátruházási szerződéssel az ERSTE Bank Hungary Zrt. II. rendű alperes, mint jogátruházó a felperesre, mint jogszerzőre átruházta a perbeli kölcsönszerződés esetleges érvénytelensége esetére az érvényessé nyilvánítás iránti, az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonására, érvénytelenség jogkövetkezményeinek érvényesítésére vonatkozó és ebből eredő igények (pl. a felek közötti elszámolás alapján keletkező követelés) érvényesítésére vonatkozó jogát.
- [8] Az I. rendű alperes arra hivatkozott, hogy az engedményezési szerződés kiegészítése több, mint öt évvel később, a jogátruházási szerződés révén a joggal való visszaélés tilalmának polgári jogi alapelvébe ütközik. Egyébként állítása szerint, a jogátruházás intézményét az új Ptk. vezette be, így a régi Ptk. hatálya alá tartozó szerződés esetén törvényi felhatalmazás hiányában jogátruházásra érvényesen nem is kerülhet sor.
- [9] Utóbb az ellenkérelmét megváltoztatva az I. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a felperes jogalakításra vonatkozó igénye (követelése) az I. rendű alperessel szemben elévült. A II. rendű alperes 2016. december 8. napján engedményezte a kölcsönszerződésből eredő követelését a felperesre, ezt követően a II. rendű alperes az I. rendű alperes felé semmilyen felszólítást, felhívást a teljesítésre nem küldött, pert sem indított az I. rendű alperes ellen. A felperes jogalakítását esetlegesen lehetővé tevő jogátruházási szerződés megkötésére pedig 2022. április 4. napján került sor. 2021. december 8. napján a II. rendű alperesnek a szerződésre vonatkozó jogalakítási igénye (joga) elévült, ezért a jogutód, vagyis a felperes az elévült követelését a jogalakítás iránt a továbbiakban az I. rendű alperessel szemben nem érvényesítheti. E körben hivatkozott az 1/2010. (VI.28.) PK vélemény 2. pontjában foglaltakra, miszerint az érvénytelenség jogkövetkezményének alkalmazása iránt a felperes csupán az elévülés keretei között érvényesíthet jogot.
- [10] A felperes vitatta az I. rendű alperes elévülési kifogását arra hivatkozással, hogy a felperes arra irányuló igénye, hogy az érvénytelen szerződés esetében kérje annak jogkövetkezményei levonását, akkor vált esedékessé, amikor a Miskolci Törvényszék jogerős ítéletével megállapította a kölcsönszerződés érvénytelenségét, azaz 2020. november 17. napján. Ezen időpontig a felperes szerződés érvényessé nyilvánítása iránti igénye nyugodott, azt menthető okból nem tudta érvényesíteni. A felperes pedig a jelen perben érvényesített követelését 2021. szeptember 23. napján, azaz 2020. november 17. napjához képest egy éven belül érvényesítette, így a Ptk. 326.§ (2) bek. alkalmazásával az elévülés nem következett be.

- [11] A II. rendű alperes a felperes keresetének teljesítését nem ellenezte, és kérelmet terjesztett elő a keresethez való csatlakozás iránt. Ezen kérelmét a bíróság végzésével engedélyezte.
- [12] A II. rendű alperesnek az elévülés tárgykörében előterjesztett ellenkérelme szerint az I. rendű alperes tévesen hivatkozik arra, hogy a felperes igénye vele szemben elévült, ugyanis az szerződésen alapuló marasztalási igény, mely marasztalási igény kapcsán a felperes által csatolt iratok alapján az elévülés nem következett be. A felperesnek addig nem volt tudomása az I. rendű alperes szubjektív tudatállapotáról, vagyis arról, hogy a szerződéskötéskor nem állott minden információ az I. rendű alperes rendelkezésére a megfontolt döntés meghozatalához, így addig értelemszerűen a szerződés érvénytelenségéből eredő jogkövetkezmény levonása iránti igényt sem kellett előterjesztenie, így egészen addig ez az igény nyugodott. A II. rendű alperes álláspontja szerint az a vizsgálandó, hogy attól a pillanattól, hogy az I. rendű alperes a felperes tudomására hozta azt, hogy a felek szerződését úgy kötötték meg, hogy az árfolyamkockázat kapcsán – saját írásos nyilatkozatával szemben – mégsem rendelkezett kellő információval, a felperes egy éven belül terjesztett-e elő a jogkövetkezmények levonása iránti igényét.
- [13] A felperes keresete alaptalan, ezért azt a bíróság elutasította az alábbiak szerint:
- [14] A bíróság az I. rendű alperes ellenkérelem-változtatására tekintettel elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperesnek a perbeli kölcsönszerződést illető jogalakításra vonatkozó joga elévült-e.
- [15] A bíróság megítélése szerint peres felek jogviszonyára a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 1.§ a) pontja alapján, a szerződéskötéskor hatályban volt, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [16] Az rPtk. 324.§ (1) bek. szerint, *a követelések öt év alatt elévülnek, ha jogszabály másként nem rendelkezik.*
- [17] Ugyanezen jogszabály 326.§ (1) bek. értelmében, *az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált.* A (2) bek. szerint, *ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül - egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetében pedig három hónapon belül - a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél, illetőleg három hónapnál kevesebb van hátra. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha a jogosult a lejárát után a teljesítésre halasztást adott.*
- [18] Fenti jogszabályi rendelkezésekkel összefüggésben vizsgálta a bíróság az engedményezés felekre gyakorolt jogkövetkezményeit is. A rPtk. 328.§ (1) bek. szerint, *a jogosult követelését szerződéssel másra átruházhatja (engedményezés).*
- [19] Ugyanezen jogszabály 329.§ (1) és (2) bek. értelmében:
(1) *Az engedményezéssel az engedményes a régi jogosult helyébe lép, és átszállnak rá a követelést biztosító zálogjogból és kezességből eredő jogok is.*
(2) *A kötelezettnek az engedményezésről való értesítése az elévülést megszakítja.*

- [20] Nem volt vitatott a felek között, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperessel szemben fennálló követelését 2016. december 8. napján engedményezte jelen per felperesére. Amint azt a Kúria a Gfv.VI.30.183/2021/4. számú ítéletében kifejtette, *az rPtk. 328.§-a alapján az engedményezési szerződéssel a kötelem jogosultja, az engedményező átruházza az adott kötelem kötelezettjével szembeni valamely követelését (vagy annak egy részét) az új jogosultra, az engedményesre. Az engedményezés következtében tehát az eredeti jogosultság (vagy annak egy része) tekintetében következik be alanyváltás. A kötelem egyéb elemei tekintetében az engedményezés nem jár változással: az engedményezés után is az engedményező és a kötelezett maradnak az eredeti kötelem alanyai. (...) A szerződés létrejötte, érvényessége a szerződés egészét, annak minden rendelkezését érinti. A szerződés alanyait, a szerződő felek egymás közötti jogviszonyát érinti az, ha a kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánításuk ellenére a szerződéssel elérni kívánt cél – formai, tartalmi, akaratni hiba miatt – mégsem valósul meg. Ezért az így kialakult helyzet jogkövetkezményeit is kizárólag a szerződést kötő felek jogosultak rendezni. Az érvénytelenség jogkövetkezményeivel kapcsolatos rendelkezési jog szükségszerűen a szerződés egészéhez és nem az abból eredő követeléshez kapcsolódó jog – ezért az – az engedményezési szerződés erre vonatkozó kifejezett rendelkezése hiányában -, az rPtk. alapján nem száll át az engedményesre. (...) Az engedményesnek az engedményezés alapján a követelés érvényesítésére keletkezik joga, azonban ha a követelés alapjául szolgáló szerződés érvénytelennek bizonyul, önmagában az engedményezés nem alapítja meg az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonásához fűződő jogi érdeket.*
- [21] Ugyanakkor a Kúria a Gfv.30.099/2022/2. számú végzésében rámutatott, hogy *az engedményezés kapcsán különbséget kell tenni a követeléshez kapcsolódó és a szerződés egészéhez kapcsolódó jogok között. Az előbbieket átszállnak a követelés átruházásával együtt, az utóbbiak viszont az rPtk. hivatkozott rendelkezései alapján nem, csak egy kifejezetten erre irányuló, jogátruházó szerződéssel kerülnek az engedményeshez.*
- [22] A felperes nyilvánvalóan abból a célból, hogy megszerezze a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményeinek levonásához fűződő anyagi jogi jogosultságot, kötötte meg a II. rendű alperessel 2022. április 4. napján a perbeli szerződés vonatkozásában a jogalakítást célzó jogátruházásra irányuló szerződést.
- [23] Az szerződés érvénytelensége jogkövetkezményeivel kapcsolatos rendelkezési jog, mivel az a felek szerződéséhez szorosan kötődő jogosultság, kötelmi jogi természetű. Mint ilyen, vonatkoznak rá az elévülés szabályai.
- [24] Az rPtk. 324.§ (1) bek. értelmében a bíróság álláspontja az, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeivel kapcsolatos rendelkezési jog ugyancsak öt év alatt évül el. Mivel ezt a rendelkezési jogot a felperes a II. rendű alperessel megkötött szerződéssel csupán 2022. április 4. napján szerezte meg, így a bíróság azt vizsgálta, hogy ezt megelőzően ezen rendelkezési jog elévülése bekövetkezett-e a jog korábbi jogosultjának, a II. rendű alperesnek az oldalán.
- [25] Fentiek vizsgálata során a bíróság azt állapította meg, hogy a II. rendű alperes 2016. december 8. napján engedményezte a perbeli szerződésből eredő követelését jelen per felperesére. Ezt követően a II. rendű alperes az öt éves elévülési időn belül és azt követően sem végzett az elévülést megszakító cselekményt.

- [26] Az rPtk. 327.§ (1) bek. szerint ugyanis, *a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása - ideértve az egyezséget is -, végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése megszakítja az elévülést.*
- [27] Erre tekintettel a bíróság álláspontja az, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeivel kapcsolatos, II. rendű alperest megillető rendelkezési jog elévülése öt év elteltével, vagyis 2021. december 8. napján bekövetkezett.
- [28] A felperes arra hivatkozott, hogy a követelést menthető okból nem tudta érvényesíteni, számára a jogerős ítélet meghozatalával vált felismerhetővé a szerződés érvénytelensége, ezért ezen időpontig, vagyis 2020. november 17. napjáig nyugodtt az elévülés. Ezt követően pedig az akadály megszűnésétől számított egy éven belül, 2021. szeptember 23. napján érvényesítette a követelését az I. rendű alperessel szemben.
- [29] A bíróság nem ért egyet a felperes fenti hivatkozásával. Az állandó bírói gyakorlat szerint, az elévülés nyugvását eredményezi pl. a képviselő hiánya, vagy kártérítési követelés esetén, ha a jogosult a kár összegéről nem szerez tudomást, esetleg, ha a felek egymással egyezségi tárgyalásokat folytatnak. Jelen esetben azonban az I. rendű alperes nemhogy egyezségi tárgyalást nem folytatott a felperessel, hanem már 2018-ban is a szerződés érvénytelenségére hivatkozott, ami egyértelműen megállapítható a Miskolci Törvényszék 2.Pf.21.072/2020/4. számú és a Szerencsi Járásbíróság 1.P.20.530/2019/20. számú ítéleteiből. Ezért a felperesnek már 2018. évben mindenképpen tudnia kellett arról, hogy az I. rendű alperes vitatja a szerződés érvényességét. A felperes hivatkozása szerint 2021. szeptember 23. napján érvényesítette jelen perben a követelését az I. rendű alperessel szemben, vagyis akkor, amikor az elévülés még nem következett be, hiszen az elévülés a II. rendű alperes oldalán csupán később, 2021. december 8. napján következett be. A felperes azonban 2021. szeptember 23. napján olyan jogot kívánt érvényesíteni az I. rendű alperessel szemben, ami őt nem illette meg, hiszen a perbeli szerződéshez kapcsolódó alakító jogot csak később, a 2022. április 4. napján megkötött jogátruházásról szóló szerződéssel szerezte meg.
- [30] Fenti indokoknál fogva tehát a bíróság álláspontja az, hogy a felperes már 2018-ban tudomással bírt az I. rendű alperes érvénytelenségre vonatkozó ellenkérelméről, az a körülmény, hogy a felperes 2021. szeptember 23. napján érvényesítette az I. rendű alperessel szemben a felperest egyébként meg nem illető követelést és jogosultságot, nem bír relevanciával avonatközásban, hogy a hivatkozott követelés az I. és II. rendű alperes viszonylatában 2021. december 8. napján elévült. Ezt követően a felperes 2022. április 4. napján egy, az I. rendű alperessel szemben már elévült jogosultságot szerzett meg. A bíróság álláspontja szerint a követelését a felperes elévülési időn belül is tudta volna érvényesíteni, hiszen az I. rendű alperes érvénytelenségre vonatkozó ellenkérelméről évekkal korábban tudomással bírt, az pedig a bíróság álláspontja szerint nem tekinthető menthető oknak, hogy elévülési időn belül a felperes a jogalakításra vonatkozó anyagi jogi jogosultsággal nem is rendelkezett. A felperesnek és a II. rendű alperesnek az elévülést megelőzően is lehetősége lett volna megkötni a jogátruházásra irányuló szerződést. Megjegyzi a bíróság, hogy a jogalakítás anyagi jogi jogosultja, a II. rendű alperes sem az elévülési időn belül, sem azt követően nem érvényesítette a jogát az I. rendű alperessel szemben.

- [31] Mindezen indokoknál fogva tehát a bíróság megállapította, hogy a szerződéssel kapcsolatos jogalakításra vonatkozó jogosultság annak átruházását megelőzően elévült, így az erre vonatkozó jogot a továbbiakban sem a II. rendű alperes, sem pedig a felperes nem érvényesítheti az I. rendű alperessel szemben. Ezért a bíróság a felperes keresetét elutasította.
- [32] A perben a felperes elvesztés lett, ezért a bíróság a Pp. 83.§ (1) bek. alapján kötelezte a pernyertes I. rendű alperes perköltségének megfizetésére. Perköltségként a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bek. a) pontja szerint számított ügyvédi munkadíjat állapította meg a bíróság. A munkadíj összegét a bíróság nem mérsékelte, mivel a bíróság megítélése szerint az arányban áll az I. rendű alperesi képviselő ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységével.

Szerencs, 2023. március 21.

Dr. Krajnyák István sk.
bíró